

BÁO CÁO VỀ TÁC ĐỘNG CỦA CHƯƠNG TRÌNH MONEYMINDED TẠI VIETNAM

TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOẠI THƯƠNG
VIỆN KINH TẾ VÀ THƯƠNG MẠI QUỐC TẾ

XUẤT BẢN 2016

NGƯỜI THỰC HIỆN:
ĐÀO NGỌC TIẾN
NGUYỄN MINH PHƯƠNG
NGUYỄN PHƯƠNG LINH

HÀ NỘI, VIỆT NAM

MỤC LỤC VÀ BẢNG BIỂU

1. Tổng quan mức độ hiểu biết về tài chính tại Việt Nam	2
2. Tổng quan về những người tham gia	3
3. Phương pháp nghiên cứu	5
4. Tác động của chương trình MoneyMinded	6
4.1. Hành vi tiết kiệm	6
4.2. Quản lý tiền hằng ngày	8
4.3. Lên kế hoạch cho tương lai	9
4.4. Tác động xã hội	10
5. Kết luận	14

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 1: Các mô đun và chủ đề của chương trình MoneyMinded	2
Bảng 2: Đặc điểm của những người tham gia MoneyMinded vào năm 2014	3
Bảng 3: Thay đổi về lượng tiền tiết kiệm hàng tháng sau khi tham gia MoneyMinded	6
Bảng 4: Thay đổi về khả năng chi trả chi phí sinh hoạt và các hóa đơn	9
Bảng 5: Thay đổi về khả năng giữ tiền đến ngày nhận lương tiếp theo	9
Bảng 6: Thay đổi về khả năng lên kế hoạch tài chính	9
Bảng 7: Những tác động xã hội của chương trình MoneyMinded	10

DANH MỤC BIỂU ĐỒ

Hình 1: Tổng thu nhập hàng tháng của gia đình	3
Hình 2: Trả lời cho câu hỏi “Ai chịu trách nhiệm ra quyết định chi tiêu trong gia đình bạn?”	4
Hình 3: Trả lời cho câu hỏi “Thu nhập của gia đình bạn có ổn định không?”	4
Hình 4: Trả lời cho câu hỏi “Bạn có thể duy trì cuộc sống trong bao lâu mà không phải vay tiền hoặc chuyển nhà?”	4
Hình 5: Trả lời cho câu hỏi “Các thành viên trong gia đình có thường xuyên vay tiền bạn không?” và “Bạn có thường xuyên vay tiền người thân trong gia đình không?”	4
Hình 6: Trả lời câu hỏi về “Mức độ sẵn sàng chịu rủi ro”	5
Hình 7: Quản lý chi tiêu	6
Hình 8: Hành vi tiết kiệm	8
Hình 9: Quản lý tiền hằng ngày sau khi tham gia MoneyMinded	8
Hình 10: Lên kế hoạch cho tương lai	10
Hình 11: Truyền đạt những bài học từ MoneyMinded cho người khác	10
Hình 12: Cải thiện sự tự tin và gắn kết với cộng đồng	12

LỜI MỞ ĐẦU

Tôi rất hân hạnh được giới thiệu bản Báo cáo về Tác động của chương trình đào tạo cộng đồng quản lý tài chính cá nhân MoneyMinded này tại Việt Nam.

Hơn một thập kỉ trở lại đây, chương trình nâng cao hiểu biết về quản lý tài chính cá nhân MoneyMinded của ngân hàng ANZ đã giúp cho rất nhiều người phát triển kĩ năng, kiến thức và sự tự tin trong việc quản lý tài chính cá nhân. Những điều này rất quan trọng và cần thiết trong cuộc sống hiện đại.

Từ năm 2003, chương trình MoneyMinded đã đến được với hơn 360.000 người tại Úc, New Zealand và khu vực Châu Á Thái Bình Dương.

Chương trình được chạy thử nghiệm tại Việt Nam vào năm 2012. Kể từ đó, cùng với sự hỗ trợ của các tổ chức đối tác cộng đồng và nhân viên ANZ tại Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh và các khu vực lân cận, MoneyMinded đã tiếp cận tới hơn 1.400 người. Chương trình được những cố vấn viên MoneyMinded được đào tạo và cấp phép truyền đạt trực tiếp đến những cá nhân gặp khó khăn về tài chính.

Những kết quả từ cuộc khảo sát đánh giá về tác động của chương trình được tiến hành bởi Viện Kinh tế và Thương mại quốc tế, trường Đại học Ngoại thương Việt Nam cho thấy MoneyMinded đã cải thiện khả năng tiết kiệm và củng cố sự tự tin về quản lý tài chính của những người tham gia. Phần lớn những người tham gia cũng cho biết họ cảm thấy hài lòng hơn với cuộc sống nói chung sau khi tham dự chương trình.

Tôi muốn gửi lời cảm ơn tới những học viên MoneyMinded đã tham gia vào nghiên cứu này, cũng như các tổ chức đối tác chương trình MoneyMinded của chúng tôi, Tổ chức Trẻ em Rồng Xanh, trường Đại học FPT và trường Đại học Ngoại thương đã và đang hỗ trợ chương trình.

Tôi cũng muốn gửi lời cảm ơn sâu sắc đến những nhân viên ANZ và các tổ chức đối tác đã thay mặt cho ANZ triển khai chương trình đào tạo quản lý tài chính cá nhân MoneyMinded. Những cống hiến của các bạn cùng với các tổ chức đối tác đã tạo nên những thay đổi tích cực trong cuộc sống của những người tham gia chương trình được nhắc đến trong báo cáo này.

Ngân hàng ANZ Việt Nam sẽ tiếp tục đầu tư duy trì chương trình MoneyMinded trong thời gian tới. Chúng tôi hướng tới mục tiêu hỗ trợ được nhiều người hơn nữa trong cộng đồng nơi chúng tôi hoạt động và giúp họ cải thiện cuộc sống thông qua việc nâng cao những kĩ năng quản lý tài chính cá nhân.

Trân trọng,

Dennis Hussey
Tổng Giám đốc ANZ Việt Nam

1. TỔNG QUAN MỨC ĐỘ HIỂU BIẾT VỀ TÀI CHÍNH TẠI VIỆT NAM

Trong những năm gần đây, các dịch vụ tài chính tại Việt Nam đã phát triển cả về số lượng, chất lượng và sự đa dạng để đáp ứng nhu cầu ngày một gia tăng. Tuy nhiên, với dân số trên 90 triệu người, trong đó 60 triệu người sống ở các vùng nông thôn thì mức độ hiểu biết về tài chính tại Việt Nam đang bị tụt hậu so với sự phát triển của các dịch vụ tài chính.

Hiện nay, hầu hết các chương trình đào tạo về tài chính tại các trường phổ thông và đại học đều mang đậm tính học thuật. Chính vì vậy, rất nhiều người – đặc biệt những người sống ở các vùng nông thôn – chưa có cơ hội được học những kĩ năng thực tế về quản lý tài chính cá nhân.

MoneyMinded – chương trình đào tạo cộng đồng về quản lý tài chính cá nhân của ANZ – có mục tiêu xây dựng kĩ năng, sự tự tin và hiểu biết của những người tham gia thông qua những cách thức sáng tạo để truyền đạt những phương pháp quản lý tiền hiệu quả.

Chương trình MoneyMinded được phát triển bởi ANZ tại Úc từ năm 2003. MoneyMinded đã trở thành chương trình đào tạo cộng đồng về quản lý tài chính được áp dụng rộng rãi nhất ở Úc dành cho những người trưởng thành. Từ năm 2010, chương trình đã được xây dựng cho phù hợp và triển khai tại các nước trong khu vực Châu Á Thái Bình Dương.

Hơn 360.000 người tại Úc, New Zealand và trên toàn khu vực Châu Á Thái Bình Dương đã được tiếp cận chương trình giáo dục tài chính MoneyMinded kể từ năm 2003.

Tại Việt Nam, chương trình đã được truyền tải đến hơn 1.400 người tại Hà Nội, Hồ Chí Minh, Bình Dương, Hậu Giang và Huế kể từ lần đầu tiên được triển khai vào năm 2012.

Đây là bản báo cáo đánh giá tác động của chương trình MoneyMinded được thực hiện lần thứ hai xuất bản năm 2016. Bản báo cáo này cập nhật về mức độ hiệu quả của chương trình đối với cộng đồng và đặc điểm chung của những người đã tham gia chương trình vào năm 2014 và thực hiện khảo sát đánh giá tác động vào năm 2015.

QUÁ TRÌNH TỔ CHỨC KHÓA HỌC MONEYMINDED TẠI VIỆT NAM

Chương trình MoneyMinded tại Việt Nam bao gồm những nội dung giáo dục về tài chính cá nhân được thiết kế phù hợp với nhu cầu của các cá nhân và tập thể khác nhau. Chương trình rất linh hoạt, giúp cố vấn viên có thể điều chỉnh để đáp ứng nhu cầu cụ thể của những người tham gia.

Chương trình có các hoạt động và hướng dẫn cho những cố vấn viên cũng như cung cấp các công cụ giảng dạy nhằm hỗ trợ cho việc học của những người tham gia. Một trong những lý do khiến chương trình thành công tại Việt Nam và khu vực Châu Á Thái Bình Dương là khả năng có thể được thiết kế và điều chỉnh cho phù hợp với các yếu tố văn hóa, xã hội và ngôn ngữ khác nhau.

Năm 2014, ANZ đã thiết lập quan hệ hợp tác với Tổ chức trẻ em Rừng Xanh; trường Đại học FPT và Viện Kinh tế và Thương mại quốc tế (trường Đại học Ngoại thương) để mang chương trình MoneyMinded đến với cộng đồng rộng lớn hơn. Các cán bộ, nhân viên của các tổ chức này đã được đào tạo và ủy nhiệm thay mặt cho ANZ truyền tải chương trình. Bảng 1 liệt

kê 6 mô đun của chương trình MoneyMinded Việt Nam đã được thiết kế riêng để đáp ứng nhu cầu của các cá nhân và tập thể tại đây.

BẢNG 1: CÁC MÔ ĐUN VÀ CHỦ ĐỀ CỦA CHƯƠNG TRÌNH MONEYMINDED

Mô đun	Tiêu đề
Quản lý tiền	Các quyết định tài chính trong gia đình
	Sự khác biệt giữa Nhu cầu và Mong muốn
	Thiết lập ưu tiên trong chi tiêu
Lập kế hoạch cho tương lai	Ngân sách là gì và lợi ích của ngân sách?
	Mục tiêu và lợi ích của mục tiêu
	Thiết lập những mục tiêu tài chính
Vai trò của ngân hàng	Lợi ích của việc thiết lập mục tiêu tài chính và lập ngân sách
	Tầm quan trọng của việc bảo mật mã PIN
	ATM và tài khoản ngân hàng
Thẻ tín dụng và những rủi ro đi kèm	Lợi ích của thói quen tiết kiệm
	Thẻ tín dụng hoạt động như thế nào
	Ảnh hưởng của phí thanh toán tối thiểu thẻ tín dụng
Cho vay nặng lãi và những cái bẫy	Các loại thẻ tín dụng
	Tín dụng tốt và xấu
	Sự khác biệt giữa cho vay nặng lãi và những nguồn vay khác
Sự kiện định	Trợ cấp đi kèm và không đi kèm bảo hiểm
	Rủi ro tài chính từ vay nợ của người thân
	Nói “không” mà không gây phản cảm

Những thuật ngữ sau được dùng trong bản báo cáo này:

- ‘Cố vấn viên MoneyMinded’ để cập đến những nhân viên ANZ đã hoàn thành và tốt nghiệp khóa đào tạo dành cho cố vấn viên chương trình MoneyMinded và đưa MoneyMinded đến với cộng đồng.
- ‘Người tham gia MoneyMinded’ là những người tham dự khóa học MoneyMinded được thực hiện bởi những cố vấn viên MoneyMinded.
- ‘Người trả lời’ là những người tham gia chương trình MoneyMinded và đã hoàn thành khảo sát đánh giá.

2. TỔNG QUAN VỀ NHỮNG NGƯỜI THAM GIA

Năm 2014, trong số 130 người tham gia chương trình, có 81 người tham dự cuộc khảo sát đánh giá tác động. Nhóm người tham gia này là những người được bảo trợ bởi Tổ chức Trẻ em Rộng xanh – một tổ chức đối tác chương trình MoneyMinded của ANZ. Bảng 2 trình bày đặc điểm của những người tham gia.

BẢNG 2: ĐẶC ĐIỂM CỦA NHỮNG NGƯỜI THAM GIA MONEYMINDED NĂM 2014

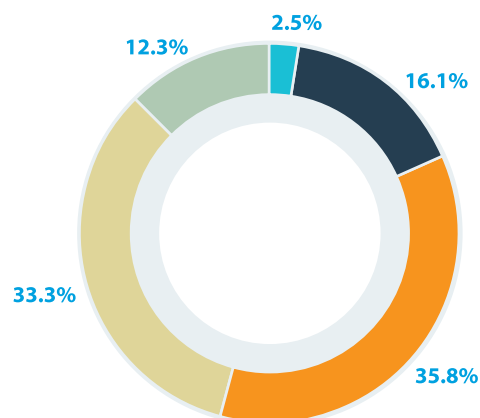
Đặc điểm		Tỷ lệ
Tuổi	16-20	16,0%
	21-40	22,1%
	41-50	7,4%
	51-60	25,0%
	61-65	7,4%
	65+	22,1%
Giới tính	Nam	39,5%
	Nữ	60,5%
Tình trạng hôn nhân	Độc thân	29,7%
	Kết hôn	44,6%
	Đã kết hôn nhưng sống một mình	25,7%
Chi phí sinh hoạt	Chia sẻ với 2 người trở lên	41,8%
	Chia sẻ với 1 người	28,5%
	Chi trả một mình	29,7%
Nghề nghiệp	Tự doanh	23,4%
	Làm thuê	29,4%
	Đang tìm việc	2,4%
	Thất nghiệp	20,1%
	Khác	24,7%

Những người tham gia đều sống và làm việc ở những vùng ngoại thành quanh khu vực Hà Nội. Họ hầu hết là những người đi làm thuê, sống cùng gia đình và đóng góp vào ngân sách chi tiêu của gia đình.

Hình 1 cho thấy khoản tiền trung bình hàng tháng chi tiêu cho mỗi hộ gia đình vào khoảng 4,9 triệu đồng. Đặc biệt,

16% số người trả lời cho biết thu nhập hàng tháng của gia đình họ dưới 1 triệu đồng.

HÌNH 1. TỔNG THU NHẬP HÀNG THÁNG CỦA GIA ĐÌNH

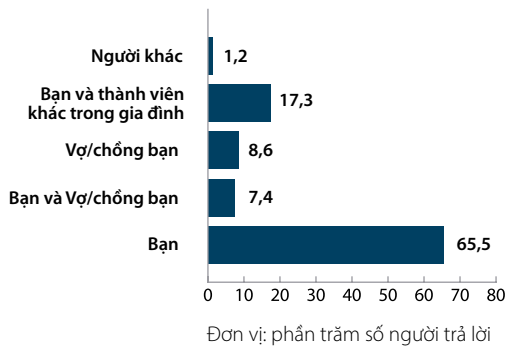
Đơn vị: phần trăm số người trả lời

- Dưới 1 triệu
- Từ 1 triệu đến 3 triệu
- Từ 3 triệu đến 6 triệu
- Từ 6 triệu đến 10 triệu
- Từ 10 triệu đến 20 triệu

65% những người tham gia chịu trách nhiệm hoàn toàn về những quyết định tài chính của gia đình, trong khi đó 25% đưa ra quyết định cùng với các thành viên khác và 10% người tham gia phụ thuộc vào thành viên khác trong gia đình khi đưa ra các quyết định tài chính.

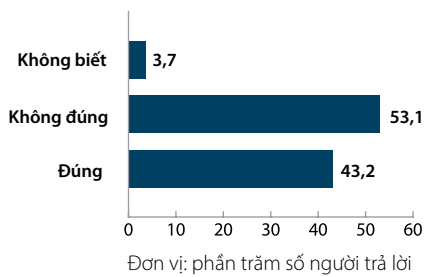
“TÔI PHẢI CHI TRẢ TẤT CẢ CÁC KHOẢN CHO GIA ĐÌNH VỚI MỘT NGÂN SÁCH EO HẸP. ĐIỀU NÀY RẤT KHÓ NHƯNG TÔI KHÔNG CÓ LỰA CHỌN NÀO KHÁC. SAU KHI THAM GIA CHƯƠNG TRÌNH, TÔI ĐÃ LÀM ĐƯỢC MÀ KHÔNG PHẢI VAY MƯỢN AI”
- MỘT NGƯỜI THAM GIA MONEYMINDED.

HÌNH 2. TRẢ LỜI CHO CÂU HỎI “AI CHỊU TRÁCH NHIỆM ĐƯA RA QUYẾT ĐỊNH CHI TIÊU TRONG GIA ĐÌNH BẠN?”

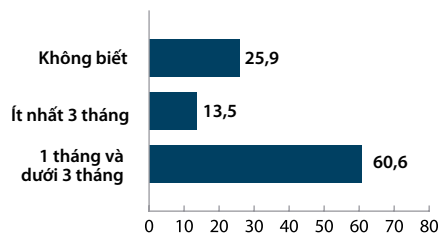
Hình 3 cho thấy chỉ có 43% những người trả lời cho biết thu nhập của gia đình mình ổn định và 53% cho rằng thu nhập của gia đình mình không ổn định.

HÌNH 3. TRẢ LỜI CHO CÂU HỎI “THU NHẬP CỦA GIA ĐÌNH BẠN CÓ ỔN ĐỊNH KHÔNG?”

60,6% những người được hỏi cho biết trong trường hợp thu nhập của họ bị mất đi họ sẽ phải đi vay tiền hoặc chuyển đến nơi ở phù hợp hơn trong vòng 1 tháng. Chỉ có 13,5% số người trả lời có thể duy trì mức sống hiện tại trong vòng hơn 3 tháng.

HÌNH 4. TRẢ LỜI CHO CÂU HỎI “BẠN CÓ THỂ DUY TRÌ CUỘC SỐNG TRONG BAO LÂU MÀ KHÔNG PHẢI VAY TIỀN HOẶC CHUYỂN NHÀ?”

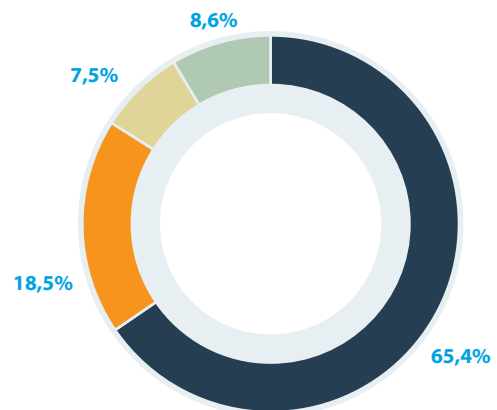
Ngoài việc chịu trách nhiệm về các quyết định tài chính hằng ngày trong gia đình, những người trả lời còn cho biết:

- 65,4% chưa bao giờ bị thành viên khác trong gia đình mượn tiền.
- 18,5% thỉnh thoảng bị mượn tiền.
- 58,3% có mượn tiền của thành viên khác trong gia đình.
- 25,9% thỉnh thoảng mượn tiền của thành viên khác trong gia đình.
- 67,9% có những khoản chi tiêu ngoài dự định trong vòng 12 tháng trở lại đây.

“TÔI PHẢI TRẢ GẮN 100 TRIỆU ĐỒNG ĐỂ CHỮA BỆNH CHO CHỒNG TÔI. TRƯỚC ĐÂY TÔI ĐÃ PHẢI VAY MƯỢN TIỀN ĐỂ CHI TRẢ - TÔI KHÔNG CÓ CÁCH NÀO KHÁC.”
- MỘT NGƯỜI THAM GIA MONEYMINDED

HÌNH 5. TRẢ LỜI CHO CÂU HỎI “CÁC THÀNH VIÊN TRONG GIA ĐÌNH CÓ THƯỜNG XUYÊN VAY TIỀN BẠN KHÔNG?” VÀ “BẠN CÓ THƯỜNG XUYÊN VAY TIỀN NGƯỜI THÂN TRONG GIA ĐÌNH KHÔNG?”

CÁC THÀNH VIÊN TRONG GIA ĐÌNH CÓ THƯỜNG XUYÊN HỎI VAY TIỀN BẠN?

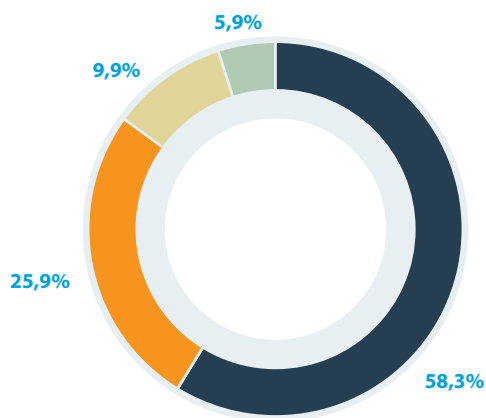

Đơn vị: phần trăm số người trả lời

- Chưa bao giờ
- Thỉnh thoảng
- Khá thường xuyên
- Rất thường xuyên

BẠN CÓ THƯỜNG XUYÊN HỎI VAY TIỀN CÁC THÀNH VIÊN KHÁC TRONG GIA ĐÌNH

Đơn vị: phần trăm số người trả lời

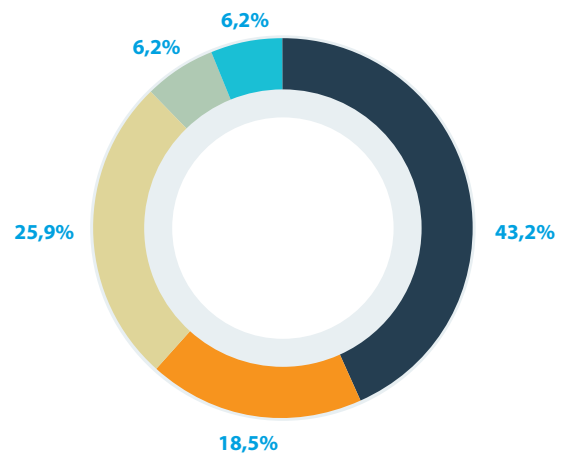
- Chưa bao giờ
- Thỉnh thoảng
- Khá thường xuyên
- Rất thường xuyên

Phần lớn những người tham gia không sử dụng sản phẩm dịch vụ ngân hàng, và chỉ 10% sử dụng tài khoản giao dịch.

Tình trạng sử dụng các sản phẩm tài chính ngân hàng phản ánh đặc điểm sợ rủi ro của phần lớn những người tham gia chương trình. Khi được hỏi về mức độ sẵn sàng chịu rủi ro khi đầu tư thì chỉ có gần 13% người trả lời cho biết họ sẵn sàng chịu rủi ro, trong khi đó 43% không sẵn sàng (Hình 6).

“NHÂN VIÊN CỦA TỔ CHỨC BLUE DRAGON HƯỚNG DẪN CHO TÔI MỞ TÀI KHOẢN NGÂN HÀNG ĐỂ NHẬN TIỀN TRỢ GIÚP BỞI VÌ TÔI SỐNG Ở HẢI PHÒNG VÀ KHÔNG THỂ LÊN HÀ NỘI THƯỜNG XUYÊN ĐỂ NHẬN TIỀN ĐƯỢC.”
- MỘT NGƯỜI THAM GIA MONEYMINDED

HÌNH 6. TRẢ LỜI CÂU HỎI VỀ “MỨC ĐỘ SẴN SÀNG CHỊU RỦI RO”

Đơn vị: phần trăm số người trả lời

- Rất không sẵn sàng
- Không sẵn sàng
- Không biết
- Rất sẵn sàng
- Sẵn sàng

3. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Mục tiêu của nghiên cứu này nhằm đánh giá những thay đổi nhận thức về tài chính, hành vi và mức độ hài lòng với cuộc sống của những người tham gia sau khi họ tham dự chương trình MoneyMinded.

Phương pháp thu thập dữ liệu của báo cáo này thống nhất với các báo cáo đánh giá tác động của chương trình MoneyMinded tại các quốc gia khác nơi ANZ hoạt động.

Bảng câu hỏi trên giấy được dịch ra tiếng Việt, và các cuộc phỏng vấn trực tiếp cũng được tiến hành bằng tiếng Việt. Quá trình phỏng vấn bao gồm những cuộc thảo luận sâu nhằm tìm hiểu rõ từng hoàn cảnh, để đảm bảo rằng những thông tin thu thập được cung cấp một cái nhìn toàn diện về những tác động của MoneyMinded tới đời sống của những người tham gia.

4. TÁC ĐỘNG CỦA CHƯƠNG TRÌNH MONEYMINDED

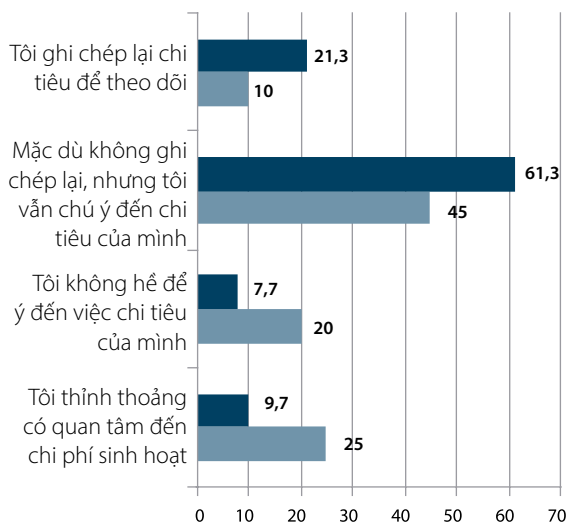
4.1. HÀNH VI TIẾT KIỆM

Nhìn chung, những người tham gia thấy rằng chương trình MoneyMinded giúp nâng cao thói quen tiết kiệm của họ. Những số liệu dưới đây cho thấy những thay đổi trong thói quen tiết kiệm của những người trả lời bao gồm cách thức tiết kiệm, phương pháp tiết kiệm và lượng tiền tiết kiệm thường xuyên.

Trong hình 7, những người tham gia trả lời được hỏi về việc theo dõi chi tiêu. Trước khi tham gia MoneyMinded, chỉ có 10% số người trả lời có ghi chép lại những khoản chi tiêu nhưng sau chương trình, tỷ lệ này tăng gấp đôi lên 21%.

Gần hai phần ba số người trả lời cho biết rằng cho dù họ không ghi lại chi tiêu thì họ vẫn nắm được chính xác số tiền chi tiêu mỗi ngày. Con số này đã tăng từ 45% lên 61% sau chương trình.

HÌNH 7: QUẢN LÝ CHI TIÊU

Đơn vị: phần trăm số người trả lời

- Sau
- Trước

Chương trình MoneyMinded có tác động tích cực đến hành vi tiết kiệm của những người tham gia và trong một số trường hợp đã đóng góp cho việc xây dựng thói quen tiết kiệm lâu dài.

Bảng 3 mô tả chi tiết sự thay đổi về lượng tiền tiết kiệm của những người trả lời. Trước khi tham gia MoneyMinded, đa số những người trả lời cho biết họ tiết kiệm được ít hơn 200.000 đồng mỗi tháng. Sau chương trình, hơn 60% đã tiết kiệm được trên 200.000 đồng mỗi tháng.

Số người trả lời tiết kiệm được trên 800.000 đồng và 1.000.000 đồng đã lần lượt tăng thêm 8% và 13%.

BẢNG 3: THAY ĐỔI VỀ LƯỢNG TIỀN TIẾT KIỆM HÀNG THÁNG SAU KHI THAM GIA MONEYMINDED

Đơn vị: phần trăm số người trả lời

	Trước Money-Minded	Sau Money-Minded	Thay đổi
Dưới VND 200.000	64,9	36,2	-28,7
Từ VND 200.000 đến dưới VND 400.000	11,7	17,4	5,7
Từ VND 400.000 đến dưới VND 600.000	5,2	8,8	3,6
Từ VND 600.000 đến dưới VND 800.000	3,9	2,9	-1,0
Từ VND 800.000 đến dưới VND 1.000.000	5,2	13,0	7,8
Trên VND 1.000.000	9,1	21,7	12,6

"TÔI LUÔN CHI TRẢ TIỀN SINH HOẠT HÀNG NGÀY BẰNG SỐ TIỀN KIẾM ĐƯỢC TỪ VIỆC BÁN RAU TRÊN PHỐ. NHỮNG NGÀY MAY MẮN, BỮA ĂN CỦA TÔI CÓ THỊT, CÒN NGÀY KHÔNG MAY MẮN THÌ CHỈ CÓ RAU THÔI. NHƯNG TÔI LUÔN LUÔN ĐỂ DÀNH SỐ TIỀN KIẾM ĐƯỢC TỪ CÔNG VIỆC LÀM THÊM."

- MỘT NGƯỜI THAM GIA MONEYMINDED

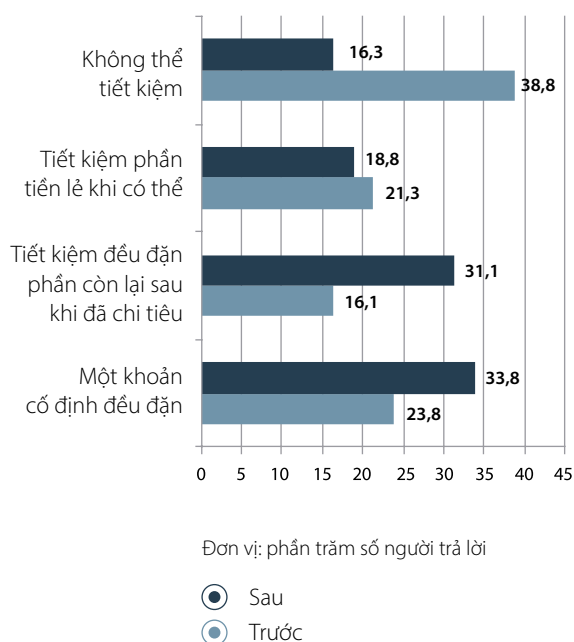
“TRƯỚC KHI THAM GIA CHƯƠNG TRÌNH MONEYMINDED, TÔI NGHĨ RẰNG TIẾT KIỆM 10.000 ĐỒNG LÀ KHÔNG ĐÁNG. TUY NHIÊN, BÂY GIỜ TÔI HIỂU TẦM QUAN TRỌNG CỦA VIỆC TIẾT KIỆM – CHO DÙ MỘT KHOẢN RẤT NHỎ THÌ DẪN DẪN NÓ SẼ THÀNH NHỮNG KHOẢN LỚN ĐỂ DÙNG TRONG NHỮNG TRƯỜNG HỢP KHẨN CẤP.”

– MỘT NGƯỜI THAM GIA MONEYMINDED

Trước khi tham gia chương trình gần 40% những người được hỏi cho rằng mình gặp khó khăn về tài chính và không có khả năng để dành tiết kiệm được. Tuy nhiên, sau khi tham gia MoneyMinded, tỷ lệ này đã giảm xuống còn 16%.

Hơn nữa, số người tiết kiệm đều đặn được một khoản cố định đã tăng từ 24% lên 34%.

HÌNH 8: HÀNH VI TIẾT KIỆM

“TÔI MUỐN MUA MỘT CHIẾC XE MÁY MỚI, NHƯNG TRƯỚC ĐÂY VIỆC NÀY LÀ QUÁ KHÓ VỚI TÔI. SAU MONEYMINDED, TÔI QUYẾT ĐỊNH TIẾT KIỆM 1.000.000 ĐỒNG MỖI THÁNG. VÀ TÔI HY VỌNG RẰNG, SAU 3 HAY 4 NĂM, TÔI CÓ THỂ TIẾT KIỆM ĐỦ TIỀN ĐỂ MUA MỘT CHIẾC XE MÁY.”

– MỘT NGƯỜI THAM GIA MONEYMINDED

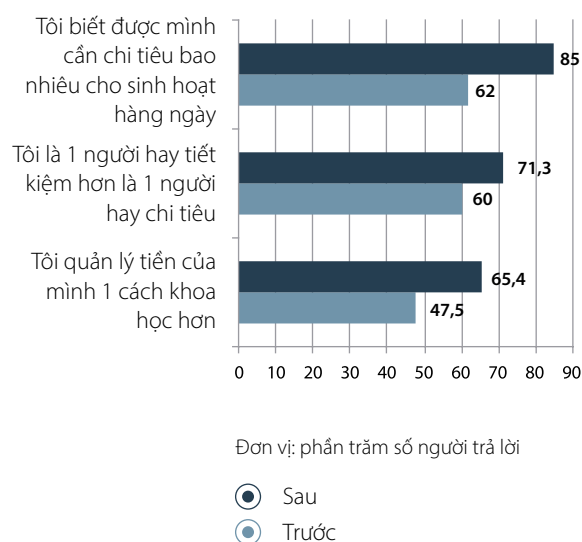
4.2. QUẢN LÝ TIỀN HÀNG NGÀY

Việc quản lý tiền mặt và tài sản là một trong những chủ đề chính của chương trình MoneyMinded Việt Nam. Đặc biệt, chương trình đã tập trung hướng dẫn cách duy trì nguồn tài chính cho đến ngày nhận lương tiếp theo, cách thanh toán các hóa đơn đúng hạn và tăng sự tự tin khi nói “không” đối với việc các thành viên gia đình hỏi vay mượn tiền mà mình không thể cho vay.

Những người tham gia nhận thấy MoneyMinded đã giúp họ phát triển kỹ năng quản lý tiền. Hình 9 cho thấy sau chương trình, gần hai phần ba số người trả lời cho rằng họ quản lý tiền khoa học hơn, con số này trước khi tham gia chương trình là dưới 50%.

Sau chương trình MoneyMinded, những người tham gia cho biết họ nắm kĩ hơn về các khoản chi tiêu hàng ngày và cảm thấy có động lực để tiết kiệm hơn.

HÌNH 9. QUẢN LÝ TIỀN HÀNG NGÀY SAU MONEYMINDED

MoneyMinded đã có tác động tích cực lên thói quen và kỹ năng quản lý tiền của những người tham gia. Bảng 4 mô tả những thay đổi về khả năng chi trả chi phí sinh hoạt và các hóa đơn của những người tham gia.

BẢNG 4: THAY ĐỔI VỀ KHẢ NĂNG CHI TRẢ CHI PHÍ SINH HOẠT VÀ CÁC HÓA ĐƠN

Đơn vị: phần trăm người trả lời

	Trước Money-Minded	Sau Money-Minded	Thay đổi
Không hề khó khăn	35,4	44,3	8,9
Có một chút khó khăn	24,1	32,9	8,8
Khá khó khăn	22,8	15,2	-5,6
Rất khó khăn	13,9	3,8	-10,1
Cực kì khó khăn	3,8	3,8	0

Đối với những người tham gia có thu nhập không cố định, việc giữ tiền đến ngày nhận lương tiếp theo là rất quan trọng. Sau khi hoàn thành chương trình, những người tham gia tỏ ra hiểu hơn về cách lập ngân sách và giữ tiền đến ngày nhận lương tiếp theo.

Trong bảng 5, 12% số người trả lời cho biết họ không còn tiền vào thời điểm cuối tháng trước khi tham gia MoneyMinded. Con số này giảm xuống còn 9,5% sau khi tham gia chương trình.

BẢNG 5: THAY ĐỔI VỀ KHẢ NĂNG GIỮ TIỀN ĐẾN NGÀY NHẬN LƯƠNG TIẾP THEO

Đơn vị: phần trăm người trả lời

	Trước Money-Minded	Sau Money-Minded	Thay đổi
Luôn luôn	34,7	39,2	4,5
Thường xuyên	14,7	18,9	4,2
Thỉnh thoảng	18,6	16,2	-2,4
Đôi khi	20	16,2	-3,8
Không bao giờ	12	9,5	-2,5

4.3. LÊN KẾ HOẠCH CHO TƯƠNG LAI

‘Lên kế hoạch cho tương lai’ thảo luận những chủ đề như đặt mục tiêu tài chính ngắn hạn và dài hạn, kiểm soát chi tiêu, ra quyết định tài chính, giải quyết những vấn đề về tài chính, những chi tiêu ngoài dự kiến và thực hành tiết kiệm lâu dài.

Trước khi tham gia chương trình, chỉ có 18% số người trả lời cho rằng họ có thể lên kế hoạch cho thời gian 1 năm hoặc hơn. Tuy nhiên, sau chương trình, con số này tăng lên 22%.

Đặc biệt, số người chỉ có khả năng lên kế hoạch cho một hoặc hai tuần tiếp theo đã giảm từ 48% xuống còn 37%.

BẢNG 6: THAY ĐỔI VỀ KHẢ NĂNG LÊN KẾ HOẠCH TÀI CHÍNH

Đơn vị: phần trăm người trả lời

	Trước Money Minded	Sau Money Minded	Thay đổi
Một tuần hoặc hai tuần	48	37,3	-10,7
Vài tháng	34	40,7	5,3
Một năm	4	8,5	4,5
2-4 năm	6	1,7	-4,3
5 năm trở lên	8	11,8	3,8

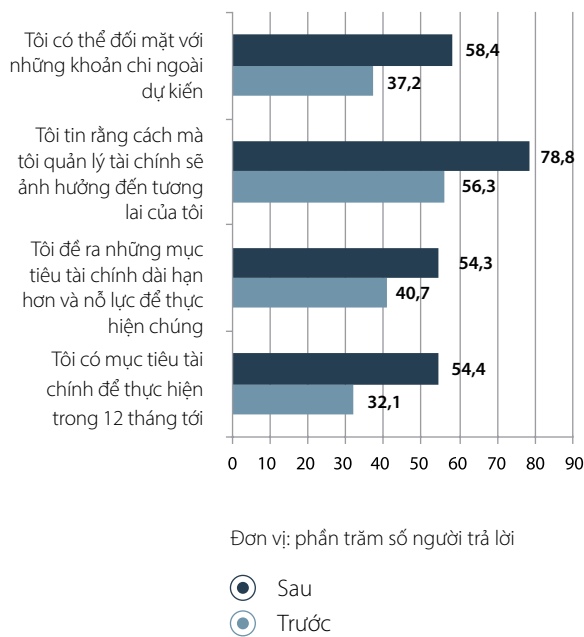
Sau chương trình MoneyMinded, những người tham gia cho thấy sự cải thiện rõ rệt trong hiểu biết về việc quản lý tài chính cũng như vai trò của quản lý tài chính trong cuộc sống.

Hình 10 cho thấy tỷ lệ người trả lời có đặt mục tiêu tài chính cho mười hai tháng tới đã tăng từ 32% trước chương trình lên 54% sau chương trình.

Sau chương trình, 79% người được hỏi đồng ý rằng việc quản lý tài chính của họ hiện tại sẽ ảnh hưởng đến tương lai của họ, con số này trước chương trình là 56,3%.

Hơn nữa, 72% những người tham gia khảo sát nhận định rằng họ có khả năng lên kế hoạch cho tương lai, so với mức 42% trước chương trình.

FIGURE 10: LÊN KẾ HOẠCH CHO TƯƠNG LAI

4.4. TÁC ĐỘNG XÃ HỘI

Mục tiêu trọng yếu của chương trình MoneyMinded Việt Nam là góp phần cải thiện phúc lợi chung và chất lượng cuộc sống của những cá nhân tham gia chương trình.

Bảng 7 nhấn mạnh vào những tác động xã hội của MoneyMinded và cho chúng ta thấy chương trình không chỉ cải thiện kỹ năng tài chính của những người tham gia mà còn có tác động tích cực đến nhiều mặt trong đời sống cá nhân của họ.

Sau MoneyMinded, 77% người được hỏi đồng ý rằng bây giờ họ không còn cảm thấy áp lực về tương lai như trước và 73% cho biết họ thấy tự tin trong nhiều lĩnh vực khác của cuộc sống.

72% công nhận rằng họ có thể chu cấp tốt hơn cho gia đình sau khi tham gia MoneyMinded, và nhìn chung những người tham gia cảm thấy thoải mái hơn với cuộc sống của mình.

Hầu hết (xấp xỉ 80%) người trả lời đồng ý rằng MoneyMinded mang lại cho họ cơ hội quen biết với nhiều người và gắn kết hơn với cộng đồng.

BẢNG 7: NHỮNG TÁC ĐỘNG XÃ HỘI CỦA CHƯƠNG TRÌNH MONEYMINDED

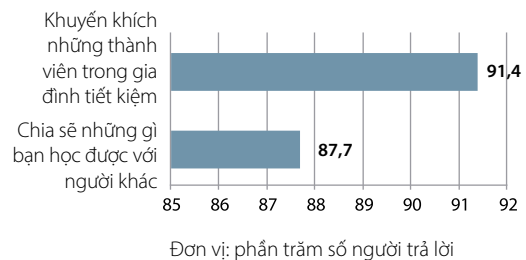
Đơn vị: phần trăm người trả lời

Bạn có đồng ý với những nhận định sau?	Không đồng ý	Trung lập	Đồng ý
Tôi cảm thấy ít bị áp lực hơn về tương lai	8,9	13,5	77,6
Tôi thấy tự tin trong những lĩnh vực khác của cuộc sống	4,4	22,1	73,5
Tôi thấy tôi có thể chu cấp tốt hơn cho gia đình	7,5	20,9	71,6
MoneyMinded cho tôi cơ hội gặp nhiều người mới	7,3	13,2	79,5
Tôi học được rất nhiều từ những người tham gia MoneyMinded	8,8	10,3	80,9
MoneyMinded giúp tôi thấy mình gắn kết hơn với cộng đồng	8,8	7,4	83,8

Cuối cùng, tầm ảnh hưởng của MoneyMinded đã vượt qua ranh giới của những người tham gia để đến với gia đình và bạn bè của họ.

Như được thể hiện trong hình 11, 88% người trả lời đã khuyến khích các thành viên gia đình mình tiết kiệm sau khi tham chương trình và 91% đã chia sẻ những gì họ học được với gia đình và bạn bè.

HÌNH 11. TRUYỀN ĐẠT NHỮNG BÀI HỌC TỪ MONEYMINDED CHO NGƯỜI KHÁC

“SAU MONEYMINDED TÔI CÓ NHỮNG KIẾN THỨC VÀ HIỂU BIẾT CƠ BẢN VỀ TÀI CHÍNH. VÀ TÔI CŨNG CÓ THỂ NÓI CHUYỆN VỀ CHỦ ĐỀ NÀY Ở NHỮNG QUÁN NƯỚC VĨA HÈ. BÂY GIỜ TÔI THẤY MÌNH GẮN KẾT HƠN VỚI MỌI NGƯỜI.”
- MỘT NGƯỜI THAM GIA MONEYMINDED

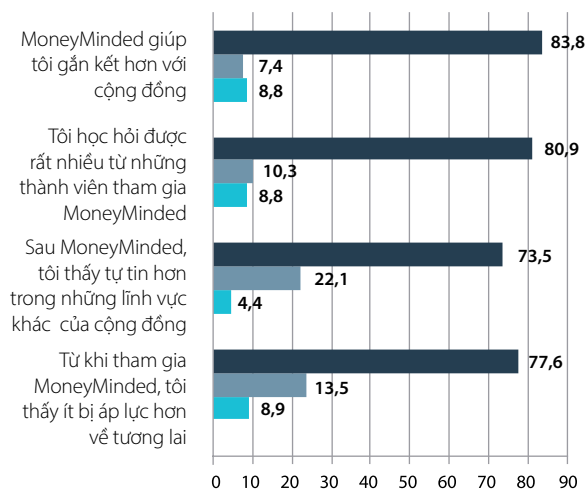

81% số người trả lời tin rằng họ đã học được rất nhiều từ những người cùng tham gia chương trình. 84% cảm thấy gắn kết hơn với cộng đồng.

Những người tham gia khẳng định MoneyMinded có tác động tích cực tới hạnh phúc và cuộc sống của họ. Trên thang điểm từ 1 đến 10 để đánh giá mức độ hài lòng với cuộc sống thì mức điểm trung bình tăng từ 5 lên 7 điểm sau MoneyMinded – tăng gần 30%.

HÌNH 12. CẢI THIỆN SỰ TỰ TIN VÀ GẮN KẾT VỚI CỘNG ĐỒNG

Đơn vị: phần trăm số người trả lời

- Đồng ý
- Trung lập
- Không đồng ý

5. KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu trình bày trong báo cáo này cho thấy MoneyMinded tiếp tục mang lại những tác động tích cực tại Việt Nam kể từ lần đầu tiên được triển khai vào năm 2012.

Chương trình MoneyMinded đã giúp cải thiện kĩ năng quản lý tiền, xây dựng khả năng lên kế hoạch tài chính cho dài hạn và nâng cao mức độ hài lòng với cuộc sống của những người tham gia.

Tóm tắt về những tác động của chương trình:

- Chương trình MoneyMinded đã nâng cao nhận thức và thay đổi thói quen tiết kiệm của những người tham gia. Sau chương trình, phần lớn những người tham gia đã hiểu được rằng cho dù có mức thu nhập khiêm tốn thì họ vẫn có thể tiết kiệm tiền cho tương lai của mình.
- Chương trình MoneyMinded đã cải thiện khả năng quản lý tiền của những người tham gia. Hầu hết những người sau khi tham gia chương trình không hoặc rất ít khi gặp khó khăn trong việc chi trả các hóa đơn đúng hạn, và họ vẫn giữ được tiền cho đến ngày nhận lương tiếp theo.
- MoneyMinded đã giúp nâng cao khả năng lên kế hoạch tài chính. Sau chương trình, những người tham gia đã có thể lên kế hoạch cho khoảng thời gian dài hơn, nhiều người có thể lên kế hoạch cho nhiều tháng tiếp theo.

Nhìn chung, chương trình đào tạo cộng đồng quản lý tài chính cá nhân MoneyMinded giúp người tham gia cảm thấy hài lòng hơn với cuộc sống của mình. Đặc biệt, ảnh hưởng của MoneyMinded đã vượt ra ngoài phạm vi những người tham gia. Hầu hết đều khẳng định sẽ khuyến khích các thành viên trong gia đình mình tiết kiệm và chia sẻ những điều họ học được từ chương trình cho bạn bè và người thân.

